

رڼگوښه ناسيوناليزم - نووسينی/ءتا قرڼ داخی

بڼگومان گفټوگي ئووي کي ئايا نښتو ناسيوناليزم بڼرهه دڼهڼت و دروستي دڼکات، يان ناسيوناليزم نښتو و دروست دڼکات بابڼتک هڼتاکو ئستا توڼراني مڼژووي و کڼمڼناسي ئو بوار ي کردووڼت دوو سڼنگرو هڼريکڼش بڼچوون و لڼکدانووي تاييڼتي څيان بڼ ئو بابڼت هڼي. ديار کاتک باسي رڼگوښه ناسيوناليزم دڼکڼين، رووبڼووي جياوازي ئاشکرايي نڼوان روانيني ئو دوو ئاراسته ي دڼبينو. هڼر ئاراسته يک لڼسڼر بڼه مای روانيني څي و ئو کڼرستان ي کي کاري لڼسڼر دڼکات بڼ سلماندني بڼچووني څي، نا استه وڅ باسي رڼگوښه ناسيوناليزم بڼ پلي ئو ئاراسته ي بڼوای پڼي تي دڼکات. بڼام دڼ بڼ بزاني بڼه ماکاني نښتو و رڼگوښه ناسيوناليزم بڼ هڼر يکڼک لڼو دوو ئاراسته ي بڼه مای مادي و بڼرجڼستن. ئو وڅ وا دڼکات هڼر ئاراسته يک بتوانڼت بڼگي بابڼتي بڼ سلماندني بڼچووني څي بهڼڼتو. ئم سڼرباري جياوازي بڼچووني هڼر ئاراسته يک لڼ باسکردني رڼگوښه ناسيوناليزمدا، يکتر بڼين و تیکڼاويش لڼ بڼجوونياندا سڼبارت بڼ شوناسي نښتو و يي دروست دڼت. بڼام ئم هڼرگيز ئو ناگي يڼت کي جياوازي لڼ نڼوان ناسيوناليزم و شوناسي نښتو و يي، يان شوناسي نښتو و يي و نښتو و نښتو و يي و ئايدي لڼجاي نښتو ويدا ني. راسته سنووري نڼوان ئم چڼمکان زڼر پتو و بڼهڼزني، بڼام سنوورگڼلکن کي دڼتوانن ئرکي جياکردنووي پڼناسه و گڼوهڼرو رڼهڼندي نڼوانيان بينن.

ئرنيسټ گيلنر گفټوگي ئووي دڼکرد کي: نښتو و کان و شوناسي نښتو و يي و ناسيوناليزم بڼرهه مي مڼدڼرڼتڼ(۱۴). هڼروک مڼدڼرڼستڼکان وای دادڼنين کي نښتو و لڼ گڼوهڼردا دياردڼيکي سياسي(۱۵). هانس کڼهن و ئيليا څدوري ناسيوناليزم وڼکو ئايدي لڼجايکي سياسي پڼناسه دڼکڼ کي لڼ سڼدي نڼزد يڼمدا دڼرکڼوتوو(۱۶). مڼبڼستمان لڼ هڼنانووي ئم وتان کي پڼداگري لڼسڼر رڼي مڼدڼرڼتڼ لڼسڼر دڼرکڼوتني ناسيوناليزم و پڼکها تني نښتو و دڼکڼ، بڼو مڼبڼسته يک کي ئاماڼ بڼ ئو بکڼين لڼ روانگي ئم ئاراسته ي و نښتو و ناسيوناليزم رڼگوښه يکي دڼريني ني و بڼرهه مي دواي شڼشي پيش سازين. ئم بڼچوونڼش تڼواو نا کڼک لڼگڼ بڼچووني نڼريتخواز کاندا، کي نڼوان مڼژووي نښتو و زڼر بڼ کڼ

د زانن و هاوکات نټټوټو به یو کټم و ناسیونالیزم و دټوټو تی نټټوټو یی به دووټم داد نټن. . نټټیټیټ کان به وایان وای ناسیونالیزم زه پش دټرکټوټن و هاتنی مټدټرنټټ دټرکټوټوټو شټوټی خټی و ټرگرتوټو (١٧). ئم به چوونټی نټټیټیټ کانیش پټیوټندی به گټوهری ټټټوانینی ئټوانټوټو هټی به بوونی نټټوټو، کټ پټیان وای نټټوټو مټزوویټکی دټرینتری هټی لټچاو شټټشی پیشټسازي و دروستبوونی دټوټو تی نټټودا. . لای زټربټی ناسیونالیستټکان، نټټوټو کان ئټو رټکخراوټ سروشتیانن، کټ به سروشتی و زټر لټ پش دروستبوونی دټوټو ټوټو هټن (١٨). لټرټوټو ټوټو ئاشکرا دټټت کټ رووبټرټکی فراون لټ نټوان ټټټوانینی نټټیټیټ کان و مټدټرنیستټکاندا هټی به دټرکټوټنی نټټوټو و ناسیونالیزم. به وپټیټش وټکو لټسټرټوټش ئاماژټمان به کرد دټش لټ روانگټی هټر ئاراستټیټکیانټوټو باس لټ سټرچاوټ، یان رټگوټیشټی ناسیونالیزم بکرت.

دایفد هیوم گټوگټی ئټوټی دټکرد کټ کټسټی نټټوټوټیټک- به و پټیټ ناسیونالیزم کټیشی- ټټنیا وټستاوټټ سټر فاکتټرټ رټفتاری و کټمټایټټیټ- سیاسيټکان و هټروټها هټندټ بنټمای تری کردوټ به پاشخان به خاسټی نټټوټوټی- ناسیونالیزم- وټکو زمانی هاوبش و ئایینی هاوبش و نټټیټیټ کټلتوری و ژټردټسټیټی و بوونی یټک حکومټت (١٩). دایفد هیوم باس لټو بنټما هاوبشانټ دټکات کټ لټ روانگټی نټټیټیټکانټوټو وټکو بنټما یان رټگوټیشټی نټټوټو ناسیونالیزم داد نټن. ئټو بایټخ به فاکتټرټ رټفتاریټکان دټدات و تا ئټندازټیټک شټټدټټوټو به قوټایی بنیادی کټسټی و ئټوټش دټټسټټ به ئټو زټمینټ جوگرافیهټوټ کټ هټر پټکهاټټیټکی ټټدا دټژی و رټټی جوگرافیا و کټش و هټواش لټسټر تا کټکټس و گروپټکانیش به هټند وټردټگرت. ئټو باس لټو دټکات کټ خټټکی باشوری ئټوروپا به تایټټی ئیسپانیا و ئیتالیا ژیرترن لټچاو خټټکی باکوری ئټو کیشوټرټدا، کټ ئاو وهټوایټکی ساردی هټی و هټتاوی لټهټټنایټت و ټټموټژاوی و خټماویټ. ئټو پټیوایټ خټټکی باشور چالاکترن و ئارټزووی زیاتریان به شټروشټ هټی و سټرئټنجام ئټو چالاکی و جوټټیټ رټټیان دټټت لټ زټمینټسازیدا به نزیکبوونټوټو یټکگرتنی زیاتر، کټ ئټوټش وټکو بنټمایټکی نټټوټو و ناسیونالیزم سټیر دټکرت.

ئاراستټیټی نټټیټیټکان زیاتر پټداگری لټسټر بوونی نټټوټوټو به و پټیټش سټرهټټدانی ناسیونالیزم دټکټنټوټو لټ پش شټټشی پیشټسازیدا و لټوټشټوټو دټیانټوټت بیسټلمټنن ئټو به چوونټی مټدټرنیستټکان راست نیټ کټ پټیوایټ نټټوټو و ناسیونالیزم به رهټمی مټدټرنټټن.

نښتياگان پټيان وايي کي نه تويي له قباغي کي زووتر دا پکها توو و
شوازي تايي تي خي و رگرتوو و بوو تي دام زراو يک يان
کمي گايي کي سياسي کلتوري. بې سلماندي ئم بې چوونښ ئاماز بې
کمي گايي ئينگليزي و سويدي و فني نسي و هني ندي د کي. له بار ي
کمي گايي ئينگليزي و ئندي ريان هاسټينگ د ټي: ئينگليز
نموون يکي بنچين يي له نه تويي و دويي تي نه تويي د نوښت کي
هستي يکي تي نه تويي تيايدا له کي تايي سدي د يمي موي
د رک و توو (٢٠). ئاشکراي کي سري تاي شيشي پيش سازي له
بريتانيا د سسټيپ کرد و هر بې و پټي ش له روانگي
م د رنيست کي نه و دويي تي نه تويي و ويا تي له پش شو ناني تر و
دروستبو و نه تويي و ناسيوناليزميش ئگري و کو بې ره مي شيشي
پيش سازي سري بکر، ئوا ديسان سري تاي د رک و تنيان د گټي و
بې بریتانيا. له پا ئم بې چوونښ دا لکدان و يي له وجري ش د کريت
گواي له سيستي مي فيوديالي و له چوارچويي ئيمپراتري تي خي يي تي
و ئايين کانيشدا کي خاصي دويي تيان هبوو، بې جريک نه تويي و
دويي تي نه تويي و ش د شت بېنري، واتي نه تويي و دويي تي نه تويي و
بيي د گټي و بې قباغي پش شيشي پيش سازي.

هەر لاسەر بنځم مای ئهم بچوونځی سەر و، رستځی کی دیار لاسەر زمانی ناسیونالیستان و بځرد وام د بیستر ګډ د ځښت: هڅستی نځ وای ټی- ناسیونالیزم- رځ ګوځیشی بځ قوځی رځ د چټ ټ ناو مځووی مرځ ځای ټی و. ئهم ځش بځو مانای د ځت ګډ ګواځ نځ ټو و ناسیونالیزم مځووی کی ګډ نیان هڅی. ګډ ګډان بځ دواځ د ځښات و سامان و هڅمووندا ئار ځووی مرځ، ګډ زیاتر بځ ځک لځ پځ کھاتنی بځ ماو ټی- ځښ ټی کی- مرځ و بناغی ناسیونالیزم پځ ګډ هڅ ځت ګډ لځ مځووی دوورو در ځی مرځ ځای ټیدا پځ کھاتوو و در ګډ و ټو (۲۱). لځ ګډا با ټی نځ ټو و ناسیونالیزم پځ یو ځست د ځک ټ بځ بنځم مای بځ ماو و، یان و ګو ځا ځتی ځ ځسکی مرځ سځ ځرد ځک ټ و بځ لای ئ و بچوونځ دا د ځ ټ ګډ مځ سځ لای نځ ټو و هڅستی نځ ټ وای ټی و ناسیونالیزم پځ یو ځندی بځ هیچ قځ ناغ ګی مځووی و نی، بځ ګو دیارد ټی ګډ پځ یو ځندی بځ بوونی مرځ ځ و هڅی و ګو ځا ځتی دیاری مرځ لای د ځ وانر ټ. باسکر دنی نځ ټ و ناسیونالیزم و ګډان و یان بځ مځووی کی ګډ نتر ل و ی مځ درنیست ګان دیاری د ګډ، زیاتر پځست بځ هڅ ځند ګډ ما د ځ ځست ګډ و ګو ځیشی ناسیونالیزم سځ ځر د ګډ.